

Dansk Journalistforbund
Medier & Kommunikation

ÅRSBERETNING 2023

Tove Smidth er DJ's ældste medlem. Hun fyldte 101 år 7. januar. Foto: Rasmus Degnbol

*Forsiden: Medlem af hovedbestyrelsen Rane von Benzon
i samtale med næstformand Allan Boye Thulstrup under
DJ's delegeretmøde i april 2023. Foto: Michael Drost-Hansen*

ÅRSBERETNING 2023

2023 var blot få dage gammel, da DJ's daværende ældste medlem afgik ved døden. Få dage senere fyldte det nu ældste medlem, **Tove Smidth, 100 år**. Sådan en rund fødselsdag er en oplagt anledning til at gøre status, men der kan også være gode grunde til at stoppe op, selvom man endnu ikke har nået 100-års-dagen. For ellers risikerer vi, at tiden løber fra os.

Denne årsberetning er den første egentlige årsberetning fra Dansk Journalistforbund – Medier & Kommunikation (DJ). Vi synes, at det er værd at opsummere året, der er gået. Og vi håber, at I vil læse med.

2023 blev endnu et travlt og foranderligt år i medie- og kommunikationsbranchen. I det globale perspektiv domineret af krige med dræbte kollegaer og meget hårde prøvelser for pressefriheden. Herhjemme oplevede DJ's medlemmer den ene fyringsrunde efter den anden på særligt dagbladsområdet og oveni en film- og tv-branche, der virkelig er presset.

Heldigvis har der også været mange positive begivenheder i branchen og for DJ's medlemmer. Mange af dem har måske ikke skabt overskrifter, men har haft stor betydning for den enkelte.

I denne årsberetning vil vi dykke ned i, hvordan DJ har været i kontakt med, rådgivet og hjulpet medlemmerne i løbet af 2023. For selvom vi bestemt holder meget af at engagere os i de store samfundsdebatter, så er den daglige støtte og kontakt med medlemmerne en kerneopgave.

Vi vil også opsummere året, der er gået, ud fra et politisk perspektiv. I delegeretmøde-årene – altså de ulige år – bliver det politiske år opsummeret i hovedbestyrelsens skriftlige beretning. Det bliver der ikke noget af i år, så i stedet vil vi bruge denne årsberetning på at kigge lidt tilbage på DJ's politiske liv.

KAMPVALG I DJ

Netop delegeretmødet 2023 udgjorde en af de mest markante politiske begivenheder i DJ i året, der gik. For der har ikke siden 2015 været kampvalg om at blive en del af formandskabet, men i 2023 var der hele **to kandidater til næstformandsposten**; siddende næstformand Allan Boye Thulstrup og medlem af hovedbestyrelsen (HB) og forretningsudvalget (FU) Elisabeth Hamerik Schwarz.

Valgkampen kom især til at handle om arbejds- og lønvilkår for freelancere og selvstændige, blandt andet med baggrund i en **spørgeskemaundersøgelse** blandt DJ's freelancere og selvstændige, og der var gode debatter både før og under

delegeretmødet. Afstemningen faldt ud til fordel for Allan Boye Thulstrup, der derfor kunne fortsætte som næstformand. Elisabeth Hamerik Schwarz fortsatte som HB-medlem og medlem af FU, indtil hun kort efter trak sig fra sine tillidsposter i DJ, da hun fik en fastansættelse i HK.

Et fast punkt i det politiske program er DJ's kamp for at ændre i den efterhånden legendarisk udskældte offentlighedslov. År efter år har DJ lagt pres på politikerne på Christiansborg for at få ændret reglerne for at søge aktindsigt. Og næsten rituelt bliver der **udstedt løfter fra politikerne og nedsat udvalg og kommissioner**. Således også i 2023, hvor der dog alligevel skete noget. For det første indledte DJ et samarbejde med Djøf, der som repræsentant for de medarbejdere, der sidder på den anden side af aktindsigtsanmodningerne, også har interesse i tydeligere regler og åbenhed. Det samarbejde resulterede blandt andet i et **fælles debatmøde** mellem journalister og Djøf'ere i Altingets gård. Og i skrivende stund er DJ blevet inviteret med i **endnu et udvalg**, hvor der skal arbejdes med offentlighedsloven.

KRIG OG KONFLIKT

Krigene i Ukraine og måske i særlig grad i Gaza har sat en tydelig streg under, hvor vigtig det er at have en fri og uafhængig presse. **"I krig er en fri presse absolut nødvendig,"** sagde Tine Johansen kort efter Hamas' terrorangreb i Israel og de efterfølgende israelske bombninger af Gaza. Siden hen er op mod 100 mediefolk – stort set alle palæstinensiske – blevet dræbt i krigen. Og både danske og andre medier har forgæves forsøgt at komme ind i Gaza for at rapportere og dokumentere. Det er et enormt problem, for uden uafhængig presse er det alt for let at sprede propaganda og misinformation.

De lokale pressefolk i Gaza har hårdt brug for hjælp. Via DJ's Safetyfond har DJ's medlemmer indtil videre **støttet journalister i Gaza med 10.000 dollars**. Det er dog en enorm udfordring at få hjælpen ind.

I det hele taget er Safetyfonden som altid aktiv over hele kloden, hvor mediearbejdere bliver forfulgt eller undertrykt. Du kan blive klogere på, hvor **Safetyfonden har hjulpet i 2023 her**.

Krigen i Gaza har til tider overskygget det nu lange angreb, som Rusland har udsat Ukraine for. Men selvom opmærksomheden hos nogle måske daler, så lider ukrainske mediefolk stadig. Derfor har DJ ekstraordinært valgt at sende **penge til det ukrainske journalistforbund** til at støtte kollegaer med helt basale fornødenheder.

Pressefolk uden for Nasser Hospital i Khan Yunis i det sydlige Gaza. Billedet er taget 22. november 2023. DJ's medlemmer har støttet kvindelige journalister i Gaza med 10.000 dollars via Safetyfonden. Foto: Filastiniyat/IMS

NEDSKÆRINGER OG FYRINGSRUNDER

Herhjemme bød både foråret og efteråret 2023 på en række nedskæringer og fyringsrunder på danske medier, hvilket har berørt mange DJ-medlemmer. Og udover at det er utroligt hårdt og stressende at miste sit job eller skulle sige farvel til tætte kollegaer, så er de mange nedskæringer også en direkte trussel mod den vigtige funktion, som **medier og journalister udgør i det danske demokrati**.

Ikke mindst lokaljournalistikken er hårdt ramt, og fortsætter afviklingen af små lokalredaktioner, risikerer vi, at der opstår nyhedsørkner flere steder i Danmark. Altså områder, der reelt er uden for journalistisk dækning. På samme tid er film-

Det har været et år med mange fyringsrunder i medierne. Jeppe Lodberg blev i sommeren 2023 afskediget fra Sjællandske Medier efter mere end 30 års ansættelse. Foto: Jacob Nielsen

og tv-området fortsat ramt af nedskæringer i budgetterne hos broadcasterne – altså aftagerne af film og tv som fx TV 2, DR og streamingtjenesterne – og det rammer produktionsselskaberne og de DJ-medlemmer, der arbejder med film og tv. For få år siden var tv-branchen i helt anderledes vigør, og danskproduceret indhold var i meget høj kurs i både ind- og udland.

Samlet set kunne man derfor være meget bekymret for ledighedstallene i branchen. Men heldigvis lader det ikke til, at de mange fyringsrunder og nedskæringer i tv-branchen i 2023 har påvirket ledigheden voldsomt. I starten af januar 2024 var der cirka 100 flere ledige end på samme tidspunkt sidste år. Det giver et ledighedstal for AJKS, DJ's A-kasse, på knap 6 % – eller cirka 1.800 ledige. I sommeren 2023 nåede tallet op over 2.000 ledige, så flere er kommet i arbejde i efterårets løb.

KUNSTIG INTELLIGENS OG PRESSEETISKE RETNINGSLINJER

2023 blev også året, hvor medie- og kommunikationsbranchen for alvor blev beriget med et nyt værktøj: kunstig intelligens (eller AI) blev tilgængeligt for alle. Og er det så reelt en berigelse? Der følger udfordringer med både etisk og

i forhold til ophavsretten, som der er grund til at være meget opmærksom på. Men samtidig ser DJ mange muligheder i den nye teknologi, som et stort antal medlemmer også er i fuld gang med at udforske.

I marts 2024 udkommer en rapport fra Teknologisk Institut (TI), bestilt af DJ via Pressens Uddannelsesfond, der afdækker, hvilke typer af efter- og videreuddannelse det giver mening af satse på i en AI-tid. Og sammen med Velliv-fonden vil DJ og TI i 2024 se på, hvad AI betyder for arbejdsmiljøet i kommunikations- og mediebranchen.

Kunstig intelligens var også et emne i arbejdet med at udforme et sæt **opdaterede presseetiske retningslinjer**. Retningslinjerne har ikke været opdateret siden 2013, men siden juni 2022 har en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Dansk Journalistforbund – Medier & Kommunikation, Danske Medier, DR og TV 2 arbejdet på opdateringer og justeringer. Dette arbejde blev præsenteret kort før jul, og de største ændringer er – udover at der bliver taget højde for kunstig intelligens – ændringer i retningslinjerne for mediernes omtale af selvmord og selvmordsforsøg samt de særlige forhold, der gør sig gældende i forbindelse med mediernes dækning af sager om gidseltagning samt dækning af begivenheder i realtid – altså dækningen af begivenheder samtidig med, at de finder sted.

NETVÆRK OG MEDLEMSKONTAKT

DJ's vigtigste opgave er at hjælpe og støtte sine medlemmer på bedste vis. I det daglige sker det primært, når medlemmerne ringer eller skriver ind for at få juridisk eller karrieremæssigt rådgivning (og det sker ret tit – se side 10 og 12), og det sker i høj grad også, når DJ selv eller DJ's specialgrupper, specialforeninger og kredse holder arrangementer. Og vi kan se, at der oven på nedlukningsårene under corona, hvor det ikke var muligt at mødes fysisk, igen er en stor appetit blandt DJ's medlemmer på at komme ud og mødes med andre medlemmer til et gå-hjem-møde, et kursus eller et større arrangement live. Balancen mellem online-events og events med fysisk fremmøde er derfor tippet tilbage til en klar overvægt af fysiske arrangementer, som du kan se på side 14.

Andre muligheder for DJ-medlemmer at mødes på er gennem DJ's mentordning, som siden den blev genfødt i foråret 2022 har resulteret i tæt på 100 mentorpar. Og i foråret 2023 blev DJ's netværk også genintroduceret, hvor vi oprettede tre netværk primært med fokus på medlemmer, der arbejder med kommunikation og fagblade. Og DJ's hovedbestyrelse har netop besluttet at fortsætte ordningen, så der også i 2024 sættes netværk i søen. Det vil der blive skrevet meget mere om senere i år.

En arkitekttegning af "Forbundshuset" – DJ's nye domicil fra foråret 2026. Illustration: Holscher Nordberg Architects

EN FLYTTESAGA AFSLUTTES

På en af årets sidste dage faldt det på plads, at DJ fra foråret 2026 skifter de charmerende, men utidssvarende kontorer på Gl. Strand ud med et **nybygget domicil i Sydhavnen**. Her flytter DJ, AJKS og Journalisten sammen med tre andre fagforbund; Dansk El-Forbund, Blik- og Rørarbejderforbundet og Malerforbundet ind i "Forbundshuset", som bygningen passende er blevet navngivet. Udover at sikre langt bedre lokaler til medlemmer og medarbejdere, vil huslejen efter 10 år være billigere, end den DJ aktuelt betaler for alle lokalerne på Gl. Strand.

Formand for Cavlingkomiteen, Didde Elnif, holder tale for vinderne af Cavlingprisen 2023. Foto: Jacob Nielsen

CAVLING

Det nye år – 2024 – indledtes som sædvanlig i DJ-regi med at uddele Cavlingprisen for det år, der netop er gået. Og ja: Mediebranchen er glad for at sætte pris på sig selv og hinanden, og vi laver ikke en komplet liste over alle 2023s uddelte hædersbeviser. Men Cavlingprisen er noget særligt. Og for 2023 blev den uddelt til de tre journalister bag afdækningen af kræftskandalen på [Aarhus Universitetshospital](#), [Astrid Fischer](#), [Laura Marie Sørensen](#) og [Jonas Deiborg](#). De tre DR-journalister har tidligere været nomineret til Cavlingprisen henholdsvis 3 gange, 2 gange og en enkelt gang uden at ende øverst på skamlen, men når man vedholdende producerer solid, grundig og velunderbygget journalistik, ja, så giver det gevinst.

ET NYT ÅR VENTER

Nu er er 2024 allerede godt i gang. Det bliver et år uden delegeretmøde, men til gengæld med både Fagfestival og Fagligt Stævne. Og selvfølgelig en masse andre gode aktiviteter. Forhåbentlig vil næste beretning handle mindre om krig og nedskæringer. Men uanset situationen, så kan I medlemmer altid ringe eller skrive til os, når der er brug for hjælp. DJ er til for jer.

ARBEJDSLIV

DJ's afdeling for Arbejdsliv rummer både forhandlingsafdelingen, som forhandler overenskomster og har kontakten med tillidsrepræsentanter på arbejdspladserne, og DJ's karriere- og trivselsrådgivning. Sidstnævnte tilbyder en række forskellige typer samtaler, fx sparringer på jobansøgninger og jobsamtaler, rådgivning samt kurser for freelancere og selvstændige (BIZ) og derudover de mere svære samtaler om trivsel, stress, sygdom og opsigelser.

ANTAL MEDLEMSKONTAKTER I ARBEJDSLIV

Karrieresamtale	668
Trivselssamtale.....	657
Socialrådgivning	250
Tjek jobansøgning + CV	177
Coach til jobsamtale	150
BIZ forretning-opstart	64
BIZ Forretningsudvikling.....	58
Telefonisk samtale vedr. Freelancer/selvst.....	46
Telefonisk samtale om arbejdsskader	9
Telefonisk samtale om Outplacement.....	8
Trivselssamtale for opsagte	7
Ledersparring	1

DJ's forhandlingsafdeling havde også travlt. I løbet af 2023 blev nogle af de helt store overenskomster fornyet – det gjaldt for TV 2 Danmark, DR og på dagbladsområdet (DMA), som fik **nye overenskomster i løbet af 2023**. Derudover tegnede DJ's forhandlere nye overenskomster på to sportsmedier; **Bold.dk** og **Mediano**. Det er også DJ's forhandlingsafdeling, der står for uddannelsen af tillidsrepræsentanter.

I løbet af 2023 blev der afholdt i alt 3 TR-grunduddannelsesforløb bestående af:

- 2 internatkurser af 3 dages varighed
- 3 enkelt dagskurser på Gammel Strand
- I alt har 237 tillidsfolk deltaget.

DJ's jurister og advokater hjælper hvert år medlemmer, der er kommet i klemme. Monica Steffensen og Alona Vibe vandt i foråret 2023 med DJ's hjælp en retssag om manglende betaling af 400.000 kr. for en opgave. Foto: Mikkel Inumineq

Det er aldrig til at vide, hvornår man får brug for juridisk hjælp. *Katrine blev fyret under sin barsel. DJ skaffede hende 237.000 kr. i godtgørelse.* Foto: Mikkel Inumineq

JURIDISK RÅDGIVNING

DJ's jurister sidder hver dag klar ved telefon og mail til at besvare henvendelser fra medlemmer, der enten skal have set en ny kontrakt eller aftale igennem eller have sparring på løn og ansættelsesvilkår. De sidder også klar til at hjælpe, hvis der er noget i arbejdslivet, der går skævt: opsigelse, sygdom, tvivl om rettligheder eller andre udfordringer. Det er også juridisk afdeling, der støtter medlemmer, hvis deres ophavsret er blevet krænket, eller hvis en kunde ikke har betalt det, der er aftalt.

Opkald omstillet til telefonvagten i Jura i 2023:..... 5190
Antal skriftlige henvendelser sendt til sammes indbakke: 2636

Antal sager, som har været verserende ved
domstolene + som faglige voldgifter i 2023:..... 35

Beløb til medlemmer i inkassosager: 705.145,50 kr.

Beløb til medlemmer i ophavsretssager: 423.680,57 kr.

RETTIGHEDSMIDLER

For mange i især film- radio- og tv-branchen udgør rettighedsmidler en væsentlig del af indkomsten. For andre er det et mindre beløb, der kan forsøde hverdagen lidt. For dem alle gælder, at det er DJ's afdeling for rettighedsmidler, der administrerer fordelingen og udbetalingen af pengene, som både kommer fra broadcastere og organisationer, der indgår aftaler på vegne af indholdsleverandørerne:

Copydan Verdens-TV
Copydan AVU-Medier
Copydan Arkiv
Copydan KulturPlus
VISDA
Tekst og Node
TV2 Danmark
TV2 Regionerne
DR
Overenskomster

Uddelingen af rettighedsmidler sker både til medlemmer og ikke-medlemmer.

Sådan har DJ fordelt penge i 2023:

Der er fordelt 51,5 mio.kr. til 3.505 rettighedshavere. Det giver et gennemsnit på 14.717 kr. pr. rettighedshaver.

Derudover er der fordelt ca. 2 mio. kr., som er anvendt til kollektive formål, som Årets pressefoto, kurser mv.

EVENTS

Hvert år arrangerer DJ og DJ's forskellige specialgrupper, foreninger og kredse en masse arrangementer for medlemmerne.

Nogle af arrangementerne er åbne for alle medlemmer af DJ, og nogle er forbeholdt medlemmerne af de grupper/foreninger/kredse, der arrangerer dem. Antallet af events har ligget nogenlunde stabilt omkring 280 de seneste tre år. 2020 var højdespringer med 352 events – rigtig mange af dem webinarer og online-møder på grund af Corona-nedlukningen.

I 2023 var 39 ud af de 275 events online – og 3 af disse var også dem med flest deltagere, nemlig ChatGPT prompt med 512 deltagere, Sådan kan du bruge ChatGPT i dit arbejde med 236 deltagere og Lav billeder og tekst med wow-effekt med Canva med 231 deltagere. Det er altså de digitale værktøjs-arrangementer, der kan samle rigtig mange DJ-medlemmer.

Samlet antal events i DJ-regi i 2023: 275

Heraf online-events: 39

Samlet antal deltagere i DJ-events: 10.596

DET POLITISKE ARBEJDE

Sideløbende med sekretariatets daglige arbejde har de valgte politikere i DJ en væsentlig opgave med debatter og beslutninger. Arbejdet foregår i en række udvalg.

Først og fremmest er der hovedbestyrelsesmøderne, hvor de femten medlemmer af hovedbestyrelsen udgør den øverste politiske myndighed mellem delegeretmøderne (som jo er DJ's allerøverste politiske myndighed). Hovedbestyrelsen er både et politisk organ, der diskuterer og beslutter DJ's holdning og samtidig bestyrelse for organisationen DJ. Imellem hovedbestyrelsesmøderne sørger forretningsudvalget for at tage de nødvendige beslutninger. Det består af formand og næstformand samt tre medlemmer fra hovedbestyrelsen.

Ved siden af dette arbejde er der nedsat en række udvalg med forskelligt fokus på bestemte områder. Det drejer sig om Etik og Mediepolitisk Udvalg (EMU), Trygt Arbejdsliv Udvalget (TAU), Uddannelse, Fællesskab og Organisering (UFO) og Freelance og Selvstændige Udvalg (FSU).

Posterne i disse udvalg er fordelt mellem medlemmer af hovedbestyrelsen og af særligt udpegede medlemmer primært fra DJ's specialgrupper og specialforeninger.

Dertil er der en række særlige taskforces og projektgrupper. Se en liste over alle udvalg, taskforces og projektgrupper og deres medlemmer [i konstitueringslisten](#).

Dansk Journalistforbund
Medier & Kommunikation

Februar 2024

Tekst: Bo Therkildsen

Layout: Nanette Vabø

